

OBRRTNIK

Glasilno Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“ (Lovro Pičman). Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15.
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.— „
posamezna številka . . . 1'50 „

V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik dipl. teh. A. Kunstler. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto I.

Ljubljana, dne 5. avgusta 1932.

Štev. 10.

Kličemo vas na zbor!

Skrbite za mnogobrojno udeležbo. Vsak obrtni pokret, kateri računa na stanovski podvig, mora imeti zdrave in nove ideje, ki so v stanju pomagati vsem obrtniškim slojem do zboljšanja gmočnega položaja. Te nove koristne ideje pa ne smejo biti last pešice ljudi, temveč na novi ideji ustvarjati, morajo imeti priliko vsi obrtniki in obrtnice. Na slovenskem obrtniškem zboru, ki ga priredi društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino, dne 4. septembra 1932. v Ljubljani, bode mogoče vse take nove ideje obrtniškega denarnega in gospodarskega zboljšanja oznaniti in uveljaviti na tak način, da bode imel vsak obrtnik priliko sodelovati.

Posetite to zborovanje, ker na tem zboru bode iznešena obrtnikova prosta volja. Na tem zboru se bode tudi obračunalo in odpovedalo hlapčevanju. To bo po vojni prvi veliki javni zbor slovenskih obrtnikov, na katerem bodo govorili in, katerega bodo počastili s svojo prisotnostjo tudi srbski in hrvatski obrtniki.

Sila gospodarske stiske nas je privedla do tega, da mora obrtnik sam sebi pomagati z novimi zdravimi idejami in smernicami. Ker so nam dogodki zadnjih časov razgalili nezdrave razmere v vodstvu obrtniškega pokreta, nas so prilike privedle do tega, da moramo mi obrtniki sami rešiti vsaj to, kar je od nekdanjega blagostanja obrtniškega stanu še ostalo.

Obrtniki smo po številu močna gospodarstva. Ta enota pa ne pride do veljave, ker nas imajo umetno razdvojene. Razdvojene nas imajo zato, da je neobrnikom zagotovljena moč nad nami. Zato ta razdvojenost ne sme trajati še nadalje. Zadnji čas je, da se tovariši nasloni na sotovariša in sotovarišico, da tvorimo tako združeni močno celoto, s katero nam bode mogoče stopiti v obrambo in v boj proti favoriziranim oblastodržcem obrtništva. Prvi uspešni korak k temu združenemu nastopu bode omogočen na mogočnem obrtniškem zboru slovenskih obrtnikov v Ljubljani.

Obrtnice! Obrtniki! Agitirajte med seboj za velik obisk na tem zborovanju slovenskih obrtnikov dne 4. septembra 1932 v Ljubljani. Referente prosimo naj pošljejo svoje govore na društvo jugoslovanskih obrtnikov v Ljubljani, Borštnikov trg 11.

Jesenice: Obrtno društvo priredi za svoje člane in njih pripadnike Omnibus izlet v četrtek dne 18. odnosno sredo 17. avgusta v Slovenske koroške pokrajine in sicer, Jesenice odhod ob 6. uri preko podkorenskega sedla do Osojskega jezera dalje, Podgorje, Sveče Bistrica v Rožu, Borovlje, Gospa Sveta, Celovec, Poreče, Vrbsko jezero, Vrba, Beljak in nazaj Jesenice. Prijave z vplačilom Din 130.— sprejema do zaključno 18. avgusta gđc. tajnica v obrtni pisarni. V tem znesku zapopadna je vožnja in dovoljenje za prekoračenje meje. Tovarišice - tovariši! Znesek sam je tako malenkosten in navedeni kraji za nas Slovence tako sveti, da si, če tudi z ozirom na težko gospodarsko stanje za poset odločiti moramo. Zato na veselo svidenje.

Švicarska zveza mizarjev je sklenila ustanoviti tečaj za izobrazbo izpraševalnih komisij, katere funkcionirajo pri izpitih mojsterskih preizkušanj in vajeniških preizkušanj. Kot komisariji pridejo v poštev izključno mizarški mojstri. Sklenili so tudi skupno dobavno pogodbo z dobavitelji vezanih plošč (Sperrholz) in so dosegli zelo ugodno nakupno ceno.

Ako namažete pilo za železo s terpentinom ali petrolejem, vam pili steklo, kakor bi bilo železo. Če odbrusite konico pile in jo namažete s terpentinom ali petrolejem, lahko s to konico vrtate v steklo luknje.

Triletka obrtniške zbornice.

7. Upeljati žepne legitimacije za vse obrtnike, kateri so po zakonu upravičeni izvrševati svoj poklic. Po potrebi se izkaže obrtnik mojster s to legitimacijo naročniku, da je upravičen izvrševati svojo obrt. Če bi nato naročil naročnik delo pri šušmarju, kateri ne bode imel potrebne izkaznice, se mora takega naročnika kaznovati, ker je dal naročnik glavni povod, da je šušmar kršil zakon. Naročniku tudi ne more več pomagati izgovor, da ni vedel, če je imel šušmar obrtni list ali ne, ker bode imel vsak obrtnik žepno legitimacijo. Legitimacije izdajajo obrtne zadrug.

8. „Obrtna zbornica“ mora postati najvišja instanca za zatiranje šušmarjev. Ona vrši nadzorstvo nad pravilnim postopanjem obrtnih zadrug. Vsaka obrtna zadruga ima lokalno oblast nad zatiranjem šušmarjev in je le ona vršilec dolžnosti teh zakonskih določil na svojem teritoriju.

9. Preskrbeti mora, da se dolžnike, kateri naročajo pri obrtniku izdelke in se nato z izgovori odtegujejo plačilu svojih dolgov pri obrtniku, kaznuje z zaporno kaznijo. S tem se bode preprečilo izkoriščanje obrtnikovega zaupanja po koristolovcih.

10. Obrtna zbornica mora biti nadzorstvena oblast nad bolniškimi blagajnami, v katere vplačujejo obrtniki in njih uslužbenci prispevke.

11. Popolna reorganizacija sedanjega neekonomičnega gospodarstva pri bolniških blagajnah. (Med drugim vpeljati 8urni delavnik in dežurno službo za zdravnike. Delavcem in obrtnikom, kateri plačujejo vse leto prispevke in niso bili med letom nikdar bolni, se mora znižati vplačevalni prispevek. Vsa vodstvena mesta morajo biti le častna brez vsakih denarnih prihodov itd.)

12. Obrtno šolstvo preusmeriti tako, da bode koristilo obrtnikom in vajencem, ker sedanji način organizacije in učenje v teh šolah je samo zapravljjanje časa in šikana.

13. Delo „Obrtnim zbornicam“ določajo obrtne zadrug. Sklepi, katere zadrug na občnih zborih soglasno odobre, se v sporazumu s prizadetimi sorodnimi zadrugami morajo izpeljati.

14. Vsi dohodki in izdatki „Obrtnih zbornic“ morajo biti redno izvoljenim zadržnim načelnikom vedno na vpogled.

15. Obrtnim zadrugam preskrbeti pravico funkcionirati kot davčne komisije.

Že samo iz teh 15 naštetih točk se razvidi, kaj je pravo delo „Obrtnih zbornic“ in zakaj mora biti zbornica vodena izključno samo po obrtnikih, katerim v pomoč se pa nastavi tehniško izobraženo uradništvo ne pa neveščaki za obrtniško stroko. Ravno vsled tega bodimo sedaj v času obrtniškega združnega preosnavljanja nepopustljivi, složni in zvesti naši obrtniški ideji po osvoboditvi, ker koliko je vredna samoodločba v

zbornicah in zadrugah bode vsak obrtnik v najkrajšem času doživel pri povečanju svojih denarnih dohodkov in pri pomanjšanju izdatkov.

Ne pustimo se nič več zaslepljevati in zapepljevati od neobrnitov in od obrtnikov skazarjev. Obrtniki, kateri so od vseh koncev podpirani z denarjem, tiskom in vsem mogočim, to niso naši odkritosrčni obrtniški zastopniki, temveč ti so nam nastavljeni le kot vaba, za katerimi stojte nevidni gospodje. Ti vabljenki se za zveneče novce in za razne naslove prodajajo zato, da nas obrtnike pripeljejo k našim izkoriščevalcem. Tem skritim gospodom bodemo morali nato stotokrat povrniti ono, kar so jih stali obrtniški izdajalski propagatorji.

To kar je sedanja zbornica izpuščala skozi osemdeset let iz programa, to naj vam malo razjasni zapostavljeni obrtnikov položaj. Obrtnice, obrtniki, stremite, da se doseže pri ponovnem glasovanju na občnih zborih novih obrtnih zadrug soglasnost za samostojno Obrtniško zbornico, ker zbornica je in mora ostati last obrtnikov. V njih se kuje bodočnost in usoda za zboljšanje obrtnikovega gospodarskega in družabnega položaja.

Konec.

Nekaj izvanrednega

bode letošnji žepni koledar za obrtnike, katerega bode izdalo društvo jugoslovanskih obrtnikov. Prosimo, da naročite v njega reklamne oglase za Vašo tvrdko. Reklama v tem strokovnem koledarju bode imela siguren uspeh.

EVGEN TUJEČ Ljubljana, Smoletova 3

prodaja elektrotehničnega in tehničnega materiala, generalni zastopnik Severočeske tovarne za števec., PRAGA-ČAKOVICE.

Električna instalacija

v Vašem domu naj bo lepo in solidno izvedena.

Izvrši Vam jo po solidnih cenah s prvovrstnim materialom elektrotvrdka in trgovina z elektrotehničnim materialom

IVAN MIHELČIČ, Ljubljana

Borštnikov trg. 1.

Telefon br. 27-04.

Vsa pripadajoča svetila in žarnice za električno instalacijo in zvonila, kakor ostali elektrotehnični material dobite po zmernih cenah. — Instalacijo izvršujemo tudi na prepis v denarnih zavodih.

Obrtni Vestnik — strokovno glasilo?!

N. N. Novo mesto. Ne vemo zakaj tako hite zahtevati gospodje okrog „Obrtnega Vestnika“, da je to glasilo strokovno, ko vendar že vsak ve, da glasilo ni več ono, kot se glasi njegov naslov in namen. Dalje iz naslova in lastnišva še vedno razberemo, da je to glasilo last onih obrtnih organizacij, kot je bilo še tedaj, ko so ga imeli drugi ljudje v rokah in ko je obrtnik res še svobodno odločal v teh organizacijah. Čemu držite še vedno te naslove, ko ste vendar pravilno izvoljene uprave v istih ravno Vi gospodje, ki imate danes list v rokah s pomočjo svojih dobrih zvez in osebnega poznanstva odstranili. Vse ste storili menda zato, ker ste mislili, da vam bo list rešil ugled, katerega ste si na tako neobičajen način prisvojili. Torej proč z imeni na listu, ki po Vaše ne eksistirajo več, po našem pa še, ker jih noben zakon ne more utemeljiti in prisilno likvidirati. Ne ponašajte se vendar s pavjim perjem. To vam itak ne bo zakrilo Vsega dvoličnega dela pri onih naših obrtnih organizacijah in ustanovah, ki ste jih Vi razbili na način, ki do tedaj pri obrtnih poštenjakih še ni bil parlamentarno običajen.

Pod naslovom „Obrtni Vestnik“ raje napišite „Nestrokovni list“, ker imate skoro vse članke napisane iz dnevnih in ostalih časopisov, kar mi obrtniki zelo dobro vidimo. To kar prinaša „O. V.“ čitamo že mnogo preje v drugih listih, kar bi pač Vaša redakcija mogla sama izprevideti. Če trdite, da je Vaše glasilo strokovno, potem priznate, da ne znate razločevati strokovnosti od kopiranja in premelevanja zastarelih nepomembnih dogodkov. Škoda je za „O. V.“, da je tako daleč začel po tolikih letih viharjev in životarenja, odkar izhaja. Pač dokaz, da ni pri listu več ljudi, ki bi meli smisla za ustvaritev nekaj svojega in, ki bi znali pisati res, kot obrtniki pišejo in kar obrtnika zanima. Le tako naprej gospodje okrog „O. V.“ in še več enakega strokovnega gradiva v nam odvzeto glasilo, pa še manj obrtniških piscev.

Nekaj bi še prosili redakcijo „O. V.“, kar nam g. urednik sigurno ne bo zameril, če ga prosimo, da nam pojasni v eni prihodnjih številkih „O. V.“, kako je pravzaprav za organizacijami, katerih glasilo se smatra „Obrtni Vestnik“. To bo vsaj zanimivo če že ne strokovno, ker mi na deželi ni česar ne vemo, kako to da pri sedanjem vodstvu „O. V.“ še vedno poznajo naše svobodne strokovne organizacije in zveze obrtnih zadrug medtem, ko so jih prav oni pospešili umetno razbiti. Nadejamo se, da se bo g. urednik potrudil to razjasniti seveda pa ne sme vprašati za svet, kako bi napisal kakih gospodov, da zopet ne bo prav. Za to pojasnilo mu bomo vsi obrtniki zelo hvaležni samo če ne bo spet kaj koregirano. Torej na delo!

„Potrebna ugotovitev“.

Pod gornjim naslovom objavlja „Obrtni Vestnik“ v svojih 30. in 31. številkih od 27. t. m. poročilo o delegaciji knjigoveških in kartonažerskih mojstrov v Beogradu glede zastopanja svojih interesov.

Vsled netočnosti zadevnega poročila smatrajo podpisani člani omenjene delegacije za potrebno zavriniti netočne trditve in informacije „Obrtnega Vestnika“. Tu ugotavljamo dejansko postopanje omenjene delegacije v Beogradu, ki je bila na seji Udruženja knjigovezov in kartonažerjev v Beogradu in, katere potek razprav je overovljen v zapisniku.

1. Udruženje knjigovezov in kartonažerjev v Beogradu je zelo simpatično sprejelo našo in zagrebško delegacijo ter se takoj pridružilo stališču, katerega smo zavzeli z zagrebškimi delegati. Udruženje je brez oklevanja stavilo na skupno vlogo svoj podpis in štampiljko. Nato šele smo skupno posetili predsednika Zanatske komore g. Mlana Stojanovića, ki je z nami popolnoma soglašal.

2. Ugotavljamo dalje, da v Zanatski banki v Beogradu nismo imeli nikakega posla, pač pa smo posetili g. predsednika v prostorih Zanatske komore. (Obrtna zbornica.)

3. Obrtnemu odseku ljubljanske zbornice je bilo še pred odhodom naše delegacije v Beograd znano naše stališče in naša pot. Zato n i k a k o r naša delegacija ni delovala brez vednosti naše zbornice.

M. Pogačnik, s. r.

Jože Žabjek, s. r.

Državni delovni minister v Nemčiji je izdal nalog, da morajo vsi hišni posestniki porabiti letno gotov odstotek najemnine za popraviljanje svojih hiš. S tem bodo dobili obrtniki zopet več zaposlenja.

Gorenjske zahteve.

Prejeli smo zahteve gorenjskih obrtnikov. To resolucijo so izročili raznim gospodom na vodilnih mestih v Beogradu in v Ljubljani s prošnjo, da se upošteva.

Resolucija Zbornice za TOI. v Ljubljani.

Povodom sestanka načelstev vseh zadrug na Bledu dne 24. julija 1932. ter odborov v srezu Radovljica in sicer: Zadruga čevljarjev v Radovljici, Kolektivna obrtna zadruga na Bledu, Zadruga izvoščekov na Bledu, Kolektivna obrtna zadruga na Jesenicah, Zadruga krojačev in krojačič na Jesenicah, Obrtno društvo Jesenice in privravljalni odbor za ustanovitev okrožnega odbora za srez Radovljica, pod vodstvom obrtnega društva iz Jesenic. Osebnost navzoči so lastnoročno podpisani ob zaključku resolucije. Sklenilo se je, kakor sledi:

1. Zapisnik sestanka zadružnih načelstev sreza kateri se je vršil v Lescah dne 20. marca 1932. izročil se je Zbornici TOI. in nekaterim članom obrtnega odnosno trgovskega odseka. Iz tega zapisnika je bilo razvidno, da si obrtništvo želi štedenja in nepristranskega poslovanja v obrtniških ogranizacijah našega sreza, da dobi po novem obrtnem zakonu § 392 za naš srez „Okrožni odbor.“ Niti zbornično vodstvo kateremu je bil zapisnik s posebno prošnjo izročen, po gospodu zborničnemu članu Ambrožiču, niti obrtni odsek in niti nihče od posameznikov do danes po preteku 4 mesecev ni smatral potrebno temu obrtništvu katero je edino upravičeno, da zastopa interese svojega članstva, dati ugoden ali neugoden odgovor.

Zato smatramo za našo neodložljivo dolžnost, da pozivamo tem potom zbornico za TOI. na to našo osebno izročeno prošnjo odnosno sklep in poročilo sklepa kateri je bil izvršen ali v plenumu ali obrtnemu odseku. Mi obrtniški voditelji se smatramo v toliko zapostavljene vsled takega postopanja, da nikakor več ne moremo verovati v zakonito delovanje, osobito nekaterih zastopnikov v obrtnem odseku in bomo vse to, ako ne dobimo čimprej rešitve razobložili našemu obrtništvu javno na zborih.

2. V zmislu § 392 točka 2. se uporablja za ustanavljanje okrožnih odborov prvo poglavje tega dela, § 364 tega poglavja pa v točki 2. točno navaja postopanje pri osnavljanju. Ugotavljamo pa, da ker smo po zakonu vse zadruge prisiljene biti člani okrožnih odborov, da nikakor ne poznamo samovoljnega postopanja zbornice za TOI. odnosno obrtnega odseka, pri imenovanjih članov uprave pripravljalnega odbora, katerega je imenoval po izjavi gospoda tajnika obrtnega odseka, obrtni odsek sam, brez da zasliši mnenje obrtniških organizacij Ker polagamo velike važnosti na delovanje uprave Okrožnih odborov, hočemo, da je v našem srezu že sedaj v upravi zastop, v katerega ima obrtništvo popolno zaupanje, ne pa, kakor se je to imenovanje sedaj izvršilo, da so najdelavnejši voditelji obrtniških organizacij ali popolnoma prezrti, ali pa direktno na žaljiv način imenovani za nsametnike v to upravo. Oni pa, ki nimajo za seboj niti najmanje javnega obrtniškega dela, in oni, ki niso člani niti naših sreskih združb, pa so bili imenovani vsled tega, ker so jih imenovali, odnosno predlagali tisti, ki zdaleka tega upravičeni niso. Zato se izjavljamo, da imenovanje teh obrtnikov iz našega sreza v upravo priprave za ustanavljanje Okrožnih odborov mi ne priznamo in se izjavljamo, da se sklepom te uprave ne bomo pokorili, ker ni izraz naše volje, kakor to zakon določa.

Predlagamo v to upravo naše delavoljne in dela zmožne osebe, v katere imamo zaupanje in sicer: gg. G. Jemc, soboslikar in pleskar na Bledu, Ivan Gogala, krojaški mojster na Jesenicah, za namestnika pa g. Jože Ulčar, kovaški mojster v Gorjah pri Bledu. Ti naj se nadomestijo z sedaj imenovanimi.

3. Ta uprava za ustanavljanje Okrožnih odborov naj čimprej uredi vse potrebno in skliče v smislu § 364 točka 4. prvo redno skupščino, na kateri naj se potom združenih delegatov volijo organi uprave okrožnega odbora.

4. Uprave tako osnovanih Okrožnih odborov, naj potem potom redno izvoljenih, razpravljajo na predlog poedincev in želje obrtniških združb o ustanavljanju takih okrožnih odborov, kakor je zamišljen za naš srez v točki 1. predmetnega zapisnika pripravljalnega odbora za ustanavljanje „Okrožnih odborov“.

5. Z ozirom na okrožnico Zbornice za TOI. št. 10.714 kot mojsterske preizkušnje od 16. 6. 1932. in okrožnice št. 12.263 od 8. 7. 1932., ugotavljamo, da so predvidene takse za podeželske obrtnike nevzdržljive in je zato nujno potrebno, da se mojsterske preizkušnje vršijo v srezu, kjer biva prosilec. Zakon sicer določa, da se vršijo mojsterske preizkušnje tudi pri Zbornici, ker pa je pravilno le, da to dolžnost vršijo okrožni odbori, je gotovo naša zahteva glede okrožnih odborov v zaščito malega podeželskega obrtnika popolnoma

upravičena, 1. da se s tem, ko se mojsterska preizkušnja vrši doma, kandidatu mnogo prihrani na izdatkih, 2. zato ker ravno pri mojsterskih izpitih lahko dovede do bridkih razočaranj, ker gospodje pri zbornici ne bodo imeli vpogleda v splošno potrebno postopanje pri izpraševanju podeželskega kandidata, in tako se bodo pogostoma vršile razne pritožbe, katere bi sicer izostale, če se to vrši doma. 3-ravno preizkuševalni prisledniki z gospodom predsednikom morajo biti tisti, ki naližejo kandidatu čašo nove energije na pot v težak obrtni stan, a tudi tega se v tem primeru ne nadejamo, osobito ne, ako bo na čelu komisije, kakor je sedaj določeno, gospod tajnik obrtnega odseka, kateri iz daleka nima teh lastnosti. Mi moža in njega delavnost posebno pa njega energijo, katere je v nekaterih ozirih še prevelika, cenimo v popolno priznanje, nikakor pa ne vemo, kako bo on mogel strokovno sodločevati pri raznih krojačih, čevljarjih, slikarjih, pekih, pleskarjih, kovačih i. t. d., saj imamo, ako že mojster ne more biti, kar pa bi bilo edino pravilno, razne tehniško izobražene strokovnjake. Preizkušnje naj se vršijo redno vsake tri mesece. V takem času se bodo najavilo zadostno število kandidatov in se bodo zato stroški za komisije lahko znižali.

Gotovo je, da bo v vseh takih primerih morala odločevati uprava Okrožnega odbora, katera bo dobila v rednih ali izrednih skupščinah potrebna navodila, zato ponavljamo, čimprej naj se nadomesti iz našega sreza od nas neimenovane člane uprave okrožnih odborov s tem od nas predlaganimi in le Ti naj čimprej skličejo prvo redno skupščino, katera naj da navodila v zmislu zakona za nadaljno poslovanje. Nikakor ne more prenesti naš podeželski kandidat za prijavo izvrševanje obrta Din 1000.— v denarju, a kje so še surovine za izprašani komad, to je samo preizkušnje, kje pa so ostali stroški

6. Ugotavljamo pri tej priliki, da zastopnik našega sreza v zbornico za TOI. obrtni odsek, ni bil imenovan na predlog obrtništva, temveč zopet na predlog samonekaternikov. Odločno izjavljamo, da ne priznamo nobenih sklepov tičoč se našega sreza, katere bi iznesel član obrtnega odseka gospod Ambrožič in ne bi bili podprti z izjavami naših organizacij. Predlagamo pa in bomo tudi na merodajnih mestih podprli našo zahtevo, da se da namestu gospoda Ambrožiča, gospod Matvež Jan, kovaški mojster na Bledu in za namestnika g. Drago Višnerja, izdelovalca spomenikov na Jesenicah, katerima so vse razmere celega sreza bolj znae, drage in ljube. Nadejamo se, da plenum zbornice, zbornično vodstvo samo, še bolj pa obrtni odsek uvidi nujnost naših predlogov, ker tolikanj številčno obrtništvo, kot je ravno v srezu Radovljica po večini nima v tako važni instituciji, kot je zbornica svojega zastopnika. Gospodje verujte da ravno nerazumevanje razmer v našem srezu, ki so po vseh okoliščinah različne od drugod, po našem zastopniku v obrtnem odseku povzročajo, da se vršijo danes med obrtništvom te neljube pritožbe, razni sestanki, sestava resolucij i. t. d., kar vse pa je prav utemeljeno in prosimo zato, da tudi vodstvo zbornice samo deluje na rešitev složnosti celote.

7. Še mnogo bo v bližnji bodočnosti takih slučajev, ako bomo zastopani tako v zbornici kot v upravi okrožnega odbora s takimi od nas neprizanimi zastopniki, ako pri tem samo proučimo § 343 ob. z. in druge z tem v zvezi, si že danes zamoremo predstavljati poslovanje teh razsodišč, ker vemo, da bodo tja predlagani za imenovanje zopet le pritrjevalci.

8. Protestiramo glede vajeniških preizkušanj, da bi bili za predsednike razni gospodje učitelji. Zbornica nam je sicer že dovolila, da predlagamo za predsednike izpraševalne komisije mojstre, nimamo pa še dovoljenja od ministrstva. Prosimo, da se to pri odobritvi pravil upošteva, ker le mojster sam zna izprašati vajenca o ponašanju v delavnici. Nikakor ni mogoče zahtevati od podeželskega vajenca iste teoretične izobrazbe kot v mestu, še odločneje smo pa proti uvajanju tako zvanih šolskih predizobrazb, kajti čutimo v tem samo eno, hoče se ubogo podeželsko mladež izigrati tako daleč, da ne more postati vsled zahtev šolskih predizobrazb niti obrtniški vajenec, da ravno smelo povdramo in ugotavljamo, da je najbolje obrtništvo (pripomnimo) povečini izšlo iz podeželja, kot mnogo drugih naših dobrih sinov v kateremkoli poklicu na najvišjih mestih. Tudi tukaj naj se vpošteva splošnost in njene želje.

9. V smislu § 60, točka 24, 25, 27 spadajo izvoščeki vseh vrst osebnega ali blagovnega prevažanja, dalje postreščeki i. t. d. pod obrtno izvajanje, kajti oni ne prekupčujejo, temveč so plačani samo za storjeno delo, vendar iz neznanega razloga stremijo gospodje pri zbornici TOI. za tem, da se to obrt da med trgovce. Kar je prorokoval stari, prastari zakonodajalec te visoke zbornice skozi 80 let, obetajo danes naši odsekovi gospodje, da se nam iztrga iz rok in, morda po njih želji, prenese drugam. Ali bi se trgovina ne sramovala kršiti svojega prava na ta način, a zopet se bo storilo to zato, ker niso v našem zastopu

Za razvoj obrta je potrebno prijateljsko sožitje s tovarišem obrtnikom in poštenost naročnikov.
Obrtniki! Pomagajte drug drugemu!

možje samoodločbe, niti možje, ki odgovarjajo za storjeno delo.

10. Ugovor k zadnjim vrstam točke 9. dovedlo nas je s tem, da nas je naš svoječasi obrtniški vodja troštal vedno s tem „permejuš“ imam čisto ubito glavo od samega noč in dan študiranja obrtnega zakona, a danes, ko stavimo javna vprašanja in ista ponovimo v eni ali drugi točki ob zakona, pa dobimo odgovor, vprašajte Stojanoviča v Beogradu. Čudno? Preje ste vse noči delali, danes naj bo za izgarano Vašo ponosnost kriv drugi. Tudi tukaj zopet dokaz, da je bila splošnost obrtništvu neupoštevana. Ker pa hoče, osobito naše obrtništvu izpod obmejnega očaka Triglava iste pravice, iste dolžnosti, istega spoštovanja, istega upoštevanja, kot ono ob Vardarju, bodi vsem merodajnim činiteljem povedano, naša mera je polna. Dajte nam prostost v naših zadevah, katere obveznosti mi zvesto in vdano vršimo, zavedajoč se, da le v skupnem in složnem delu je procvit.

11. V smislu § 393. in 394. točka 5. opozarjamo že danes merodajne činitelje, katerim bodi predložena ta resolucija, da bodi volilni red prost in svobodna želja posameznih združb, posameznega obrtnika, upravičenega volilca in niti najmanj v zvezi z agitacijo zborničnih nastavljenec, ki po zakonu niso upravičeni forsirati svoje volje obrtnikom.

12. Odločno odklanjamo svoječaso podane izjave po plenumu, kot obrtnemu odseku zbornice za TOI., ki so brez, odnosno proti naši volji podali izjave za sistem današnje zbornice, nikakor ne smatramo za pravilne sklepe § 393. točka a, ker od nas vodilnih mož nihče ni bil vprašan, kakšno stališče zavzema v tem pravcu, niti ni, kot smo že ponovno povedali, obrtni odsek te zbornice izraz naše proste volje. Ker se je po večini glasovanje izvršilo pod padcem šibkosti določenih voditeljev, katere so nadvladali tisti gospodje pri zbornici za TOI., ki živijo od naših žuljev. Podpisani smatramo vse zadevne sklepe, napravljene do sedaj za nepravilne in pozivamo vse činitelje in naše obrtništvu, da se pridruži nam in da zahteva, da gospod minister za trgovino, obrt in industrijo uredbo § 393. točka a in b, najmanj za leto dni podaljša in ker se ta uredba nanaša le po pretežni večini na Dravsko banovino izda ukrep, da se v teku leta 1933., ko so se vse obstoječe zadrage reorganizirale v smislu zakona o združbah, da obrtništvu prosta volja izraza ob nenavzočnosti kogarkoli od zbrnice za TOI. in kogarkoli, ki bi izvajal namenoma pritisk na izid glasovanja, če tudi samo s svojim kot zborničnim funkcijonaskim nastopom, ker le na ta način bo prišlo obrtništvu do izraza svoje svobode za obrtni stan potrebnega vodstva. Vsi taki zbori naj bodo zastopani po tehniško izobraženem uradniku obrtne oblasti, brez vpliva na kogarkoli in po vodečih članih predstavniških obrtniških organizacij. Uprave združb same naj določijo smer gospodarske obrtniške politike.

13. Vse mojsterske preizkušnje, ako se nam za enkrat ustanovitev okrožnega odbora za srez Radovljica radi zbornice TOI. ne dovoli, naj se vršijo za vse v srezu poslujoče zadrage, sodobno za vse mojsterske kandidate v srezu.

Nadejajoč se, da se bode volja obrtniških voditeljev in voditeljev obrtniških organizacij tolmači tako, kakor je tu iznešeno in edino pravilno, kličemo v slogi je moč!

Jesenice, dne 24. julija 1932.

Seznam podpisov odbornikov obrtnih organizacij za srez Radovljica:

Ivan Gogala, predsednik, Anton Legat, tajnik, Matevž Jan, Jože Černe, Rudolf Vidic, Črno-logar Josip, Mežek Franc, Peter Rus, Stiplovšek F., Franc Mesar, Jernej Mulej, Alojz Prešeren, I. Jemc, Ignac Konc, Matevž Štibil, Jakob Pretnar, Vinko Ulčar, I. Žagar, Urban Plemelj, Valentin Černe, V. Barbič, Jože Mulej, Torkar Jakob, Franc Šlibar, Jože Čop, Ivan Janša, Hinko Svete, Grimšičar Jakob, Boštar Franc, A. Oražem, A. Zupan.

Karteli in obrtništvu.

V poslednjem času so ponovno razpravljali razni strokovni listi in tudi dnevniki o kartelih ter njih dobrih in slabih posledicah za gospodarstvo. Mi obrtniki imamo prav gotovo interes na tem, kakšni karteli obstoje. Po razpravah zadnjega časa sodeč so karteli več ali manj škodljivi celokupnemu gospodarstvu. To je lahko razumeti, kajti če je n. pr. združenih nekaj tovarn, ki izdelujejo istovrstni material v kartelu, in ti tovarnarji se dogovore, da ceno produktov svojih tovarn zvišajo za nekaj %, se to zgodi brez, da bi naletelo to kjerkoli na kakšno oviro. Vse tovarne združene v kartelih se s pogodbo zavežejo, da je vsaki izmed zavezanih tvornic nemogoče samolastno znižati ali pa zvišati cene proizvajanih produktov. Akoravno bi marsikatera teh tovarn, posebno v današnjih časih, rada zni-

žala cene na škodo druge z ozirom na večji izvoz in prodajo proizvajane blaga. Kot že omenjeno so tovarne pri določanju cen združene in ne smejo, kar je navadno pod kaznijo zabranjeno same odločati o ceni svojih izdelkov.

Vprav zadnje čase zopet dobro občutimo pomen teh kartelov, ko so isti sklenili, ali zaustavljanje dobav naročil za gotovo dobo ali so pa povišali cene gotovim vrstam izdelkov za več odstotkov. Posebno je občutiti podražitev izdelkov strojne in elektrotehnične industrije.

Dvig teh cen odnosno izvor istega po našem mnenju nikakor ne odgovarja dejstvu, da so se podražili režijski stroški s čemer namreč motivirajo karteli svoj sklep. Naše mnenje je, da se režijski stroški v današnjih časih ne morejo podražiti, kajti na eni strani imamo posebno v industrijskih državah zelo veliko število brezposelnih in se dobi delavne moči lahko z zelo nizko plačo. Proizvodnja bo nedvomno trpela škodo, ker običajno sledi, če se podraži material, ki ga rabijo predelovalci obrtniki, da ti do skrajnosti omeje porabo takega materiala, vendar nas pa to uči, da so karteli gospodarske organizacije, katere zasigurajo vsem proizvajalcem istovrstnih izdelkov odgovarjajoč zaslužek in se uspešno branijo pred izigravanjem in znižanjem cen svojih izdelkov. Tudi obrtnik in kmet more svojim proizvodom zasigurati cene, da bode v stanju zadostiti vsem potrebam, ki jih je vredno njegovo življenje.

Ravno obrtnika se izkorišča in izigrava pri oddaji del in tudi pri plačevanju računov. Slaba zaposlitev, majhen krog naročnikov in mnogo obrtnikov iste stroke so povodi, da vlada med obrtništvom skrajni nered pri določanju cen. Naloga obrtniških društev in zadrug je, da poskrbe tudi tukaj za skupnost, da bode vsak obrtnik vsaj nekoliko varen pred umazanimi in brezobzirnimi konkurenti.

Za kolarje.

(Nadaljevanje.)

Izračunanje stroškov za izdelavo samokolnice pri kolarju

	Din	Din
1. Les		
deska za samokolnico 3 cm debela 33 cm široka		16
les za kolo		5
2. Delo		
12 ur dela à 4 dinarje		48
3. Režija		
75% od mezde (od 48 dinarjev)		36
4. Zaslužek		
za mojstra je po zakonu dovoljen 25% od režijske ali lastne cene (od 105 Din)		26
Pri kolarju izgotovljen les za samokol- nico stane		131
Če se dela več samokolnic skupaj, stanejo: 2 samokolnici (à 105—Din) 210—Din, 5 samokolnic (à 98—Din) 490—Din, 10 samokolnic (à 90 Din) 900—Din.		
Izračunanje stroškov za kolarsko delo skladiščnega vozička (rudl)		
1. Les		
2 jesenovi vojníci	15	
3 jesenove prečke	7	
les za segmentna kolesa	5	27
2. Delo		
14 ur dela à 4 Din		56
3. Režija		
75% od delavčeve mezde (od 56 Din)		42
4. Zaslužek		
za mojstra je po zakonu dovoljen do 25% od lastne cene (od 125 Din)		31
Pri kolarju izgotovljen skladiščni voziček z lesenimi segmentnimi kolesi stane		156
V interesu vseh kolarskih mojstrov je, če se držijo enotnih cen, ker s kon- kurenco si vsak sam sebi škoduje.		

Kaj zanima obrtnika.

Ako pogledate v polnilno odprtino avtomobilskega bencinskega rezervoarja, vidite v tej odprtini mrežico. Ta mrežica ni zato, da se čisti bencin pred nesnago, temveč zato, da se bencin ne vname. Na to mrežico se vrže lahko tudi prižgana žveplenka, vendar se pa bencin v rezervoarju ne bode vnel. Tako mrežo se s pridom uporablja tudi pri steklenicah, kjer se hrani špirit,

petrolej ali kakšna druga vnetljiva tvarina, kjer bode ta mrežica skrbela vedno za varnost.

Na Češkem se pripravljajo zakon, po katerem bode plačal 5 tonski tovorni avto 18.000 Kč letnega davka. Predlog je stavljen zato, ker tovorni avtomobili prevzemajo ves tovorni promet železnicam.

Med tem, ko čakajo v Berlinu brezposelni na delo, lahko brezplačno obiskujejo razne poučne tečaje, katere prirejajo brezposelni inženjerji in tehniki.

Svinčnikove mine (pisala) sestojijo iz grafitu in gline, kar je žgano pri 1000 stopinjah Celzija. Les za svinčnike je cedra, lipa itd., kateri je prepojen s parafinom, da se lažje reže pri ostrenju.

Zveza brivcev iz vse Nemčije je zborovala letos že šestdesetič. Ob tej priliki so priredili tudi strokovno razstavo. Predlagalo se je, naj ima vsak obrat samo po enega vajenca. Pomočniška doba naj traja najmanj 5 let mesto dosedanjih tri. Pri mojstrski preizkušnji mora biti kandidat zmožen damskega in moškega frizerskega dela. Zahteva se zopetna zaščita pred odpovedjo lokalov in zaščito pred povišanjem najemnin. Vsak upravičen mojster mora imeti v lokalih razobešeno izpričevalo o prestani mojsterski preizkušnji. S tem se prepreči šušmarstvo.

Čevljarji v Berlinu so praznovali 707. obletnico svoje zadrage (ceha). Na čast najstarejšim članom so priredili banket. Najstarejši čevljar v Berlinu je star 90let. Zadruga je dosegla, da je mestno načelstvo ukinilo režijske mestne čevljarske delavnice in oddalo svoje čevljarsko delo v izvršitev obrtnikom.

Zveza tapetnikov iz Nemčije je zborovala v Meinzu. Na zborovanje so bile povabljene tudi gospodinje, ker te so glavne naročnice tega obrta. V tej obrti je 80% pomočnikov brezposelnih. Zveza apelira na občinstvo, da pomaga tej obrti z naročili, časopisje pa se naproša, naj agitira in propagira tapetniška dela.

Tekoči les (kit) se napravi sledeče. V acetonu se raztopi celoloid (film). To redko tekočo snov se zmeša z drobnim žaganjem. S to mešanico se zakrpa v lesu razpoke boljše, kakor pa s klejnim kitom.

Dajanje posojil z nizkimi obrestmi je sedaj prvo delo države, za sanacijo obrta. Le izdatni krediti morejo danes pomagati in obvarovati samostojnost obrtnikov. Tako se je izjavil češki trgovinski minister.

Luknje v gumijaste gobe se napravi na ta način, da se med surov gumi primeša snovi, katere razvijajo pri višjih toplotah pline (slično kakor vzhajanje kruha). Ko surov gumi v vročem stanju predelujejo, napihujejo in trgajo razvijajoči plin gumi, vsled česar nastajajo v gumiju luknjice lepše zravrščene, kakor so pri morskih gobah.

Če se primeša apnu, s katerim hočemo napraviti malto 5—6% sladkorja, se poviša posušeni malti odpornost za 60%.

Pravila za obrtne zadrage.

(Nadaljevanje)

Člen 13.

Skupščino* skliče predsednik, če pa je zadržan, podpredsednik uprave. Če sta oba zažana, skliče skupščino najstarejši član uprave. Če ta tega ne more ali noče storiti, skliče skupščino zbornica.

Skupščina se skliče ali s pismenim vabilom vsakemu članu ali s pismenimi razglasi v vseh občinah, kjer ima združba člane, ali po časopisih, ki jih vsako leto skupščina vsako leto določi, in to najkasneje 15 dni pred zborovanjem. V sklicu morajo biti označeni datum, čas pričetka, lokal in dnevni red skupščine. Sklic se mora priobčiti istočasno tudi zbornici in pristojnemu občemu upravnemu oblastvu prve stopnje.

Člen 14.

Skupščino* sestavljajo člani združbe. Vsi člani združbe, brez razlike spola, (izvzemši one iz člena 8., točke 4., teh pravil) imajo pravico do besede, praviloma pa tudi aktivno in pasivno volilno pravico. Člani izvršujejo svoje pravice osebno in jih ne morejo vršiti po pooblaščenih.

(V pravilih se lahko določi, da sestavljajo skupščino namesto članov voljeni delegati in kako se vrši volitev teh delegatov po odstavku (2) § 371. zakona o obrtih. Za sklepe po točkah 11. in 12. člena 2. teh pravil je tudi v takem primeru potrebno, da sestavljajo skupščino člani, ne pa delegati.)

Nimajo pa pravice glasovati in ne morejo biti voljeni člani:

1. ki jim je odvzeta ta pravica z disciplinsko razsodbo, skladno s členom 8. teh pravil;
2. ki so bili obsojeni na izgubo častnih pravic, dokler ne predlože sodnega potrdila, da je v obsodbi izrečena izguba častnih pravic po zakonu prestala.

* Občni zbor.

Ne morejo voliti niti biti voljeni člani, ki niso jugoslovanski državljani; toda ti člani imajo pravico glasovanja ob reševanju drugih vprašanj, ki spadajo v pristojnost združbe.

Člen 15.

Skupščini predseduje predsednik združbe, če pa je zadržan, podpredsednik; če pa je tudi podpredsednik zadržan, predseduje skupščini najstarejši član uprave. Če ta tega ne more ali neče storiti, kakor tudi če skliče skupščino zbornica po členu 13. teh pravil, predseduje skupščini oni, kogar skupščina sama izvoli izmed prisotnih članov.

Predsedujoči vodi delo skupščine, skrbi za to, da se drži skupščina objavljenega dnevnega reda, daje in odvzema članom besedo in v obče skrbi za red pri skupščinskih razpravah. Pri izvrševanju svoje naloge ima pravico, opominjati, po ponovnem opominu pa tudi odstraniti one člane, ki motijo red in žalijo dostojanstvo skupščine.

Člen 16.

Skupščina sklepa z absolutno večino glasov prisotnih članov. Ob enaki razdelitvi glasov odloči glas predsedujočega.

Za pravnoveljavno razpravljanje in sklepanje skupščine je potrebno, da je prisotna najmanj ena tretjina članov. Če ne pride na skupščino zadostno število članov, sme skupščina eno uro po času, določenem za pričetek skupščine, razpravljati in sklepati o predmetih, ki so na dnevnem redu, ne glede na število prisotnih članov.

O predmetih, označenih pod točkami 5., 11. in 12. člena 19. (pri obrtniških združbah; pod točkama 5. in 12. člena 19.), sme skupščina sklepati, če je prisotna najmanj polovica vseh članov združbe. Za sklepe, da se izdajo posebna pravila za poedine namene združbe z točke 1. člena 19., je potrebno, da je na skupščini prisotna vsaj ena četrtina vseh članov združbe. Glede izprememb in dopolnitev pravil velja odredba člena 46. teh pravil.

Člen 17.

Skupščina sme sklepati samo o predmetih, ki so postavljeni na dnevni red ali ki so jih poedini člani vsaj tri dni pred zborovanjem pisмено prijavili upravi združbe. O predmetih, ki niso postavljeni na dnevni red, se sme samo razpravljati, ne pa sklepati. Istotako se sme odločiti o sklicanju nove skupščine, ne da bi bilo to vprašanje stavljeno na dnevni red. O vprašanju zunaj dnevnega reda se sme razpravljati samo pri poslednji točki dnevnega reda, ki se mora vedno pridržati za taka vprašanja.

Člen 18.

Glasovanje je javno. Za volitev organov združbe kakor tudi o vseh osebnih vprašanjih mora biti glasovanje tajno. Če ni ugovora, se vrši volitev lahko tudi z vzklikom.

Tajno se glasuje tudi, če to zahteva ena tretjina prisotnih članov. Poimensko glasovanje se vrši, če zahteva to ena tretjina prisotnih članov.

Člen 19.

Skupščina je pristojna, da odloča:

1. o izpremembah in dopolnitvah teh pravil kakor tudi o drugih posebnih pravilnikih za poedine namene združbe;
2. o volitvi članov uprave in nadzorstvenega odbora in njih namestnikov kakor tudi častnih članov;
3. o odobritvi proračuna razhodkov in dohodkov za prihodnje leto, sklepnega računa in poročila o poslovanju uprave in nadzorstvenega odbora, o podeltvi razrešnice upravi in nadzorstvenemu odboru in o določitvi vpisnine, kakor tudi višine eventualnih posebnih prispevkov za združbo;
4. o naknadni odobritvi razhodkov, ki v letnem proračunu niso določeni;
5. o nabavljanju, odsvojevanju in obremenjevanju nepremične imovine in o zadolževanju združbe, če se ta dolg ne dá izplačati iz rednih dohodkov v dveh poslovnih letih;
6. o zahtevah združbe proti članom uprave, ki so nastale iz opravljanja poslov, in o volitvi pooblaščenec* za uveljavljanje in vtoževanje teh terjatev;
7. o reševanju vprašanj, ki se tičejo ureditve razmerja učencev (vajencev);
8. o postavljanju stalnega osebja združbe kakor tudi o njegovih prejemkih;
9. o osnavljanju strokovnih šol združbe in o njih organizaciji;
10. o osnavljanju in vzdrževanju muzejev, vajeniških in pomočniških domov itd.;
11. o osnavljanju in organizaciji zavarovanja za bolezen, onemoglost, smrt in nezgode;
12. o osnavljanju in organizaciji podpornih in drugih človekoljubnih skladov in ustanov;

* V izvorniku pomota: „pomočnika“. — Op. ur.

13. o volitvi članov razsodniškega odbora, članov častnega odbora in članov drugih posebnih odborov (pri obrtniških združbah: članov izpraševalnih komisij kakor tudi članov v okrožne odbore);

14. o vseh predmetih, ki sicer spadajo po teh pravilih v področje združbe, kakor tudi o predmetih, ki jih predloži v rešitev uprava;

15. o pristopu v Zvezo združb in izstopu iz nje.

Glede organizacije zavarovanja in osnavljanja podpornih in drugih skladov in njih upravljanja ter vplačevanja prispevkov se predpišejo posebna pravila.

Sklepi po točkah 1., 3., 4. in 5. se morajo predložiti zbornici v odobritev. Sklepe po točkah 11. in 12. odobruje ban po zaslišanju zbornice. Dokler se ukrepi ne odobre, jih združba se sme izvršiti.

Člen 20.

Člani uprave in njih namestniki se volijo tako, da so zastopane v upravi sorazmerno vse stroke.

Izvolitev smejo odkloniti samo člani:

1. ki so prekoračili 60. leto starosti ali ki zaradi bolehnosti izvolitve ne morejo sprejeti;
2. ki dokažejo, da morajo zaradi svojih poslov biti neizbežno dalj časa od rednega prebivališča odstoni;
3. ki so že opravljali dolžnost člana uprave.

Člani se lahko iznova izvolijo za člane uprave.

Člen 21.

O delu skupščine se mora voditi zapisnik, v katerem je treba navesti vse važnejše točke zborovanja, imena vseh prisotnih članov, vse predloge in sklepe, število glasov, s katerimi so bili poedini sklepi sprejeti; če pa je bilo glasovanje poimensko, tudi imena članov, ki so glasovali za in zoper predlog, kakor tudi imena onih, ki so se morda glasovanja vzdržali.

Zapisnik vodi zapisnikar, ki ga odredi predsednik. Skupščinski zapisnik overavljajo overovitelji, ki jih izvoli skupščina.

Združba mora vročiti zbornici v 15 dneh po zborovanju skupščine overovljen zapisnik o skupščini. Prav tak zapisnik je vročiti tudi banski upravi po prvostopnem obnem upravnem oblastvu.

Člen 22.

Zoper sklepe skupščine se smejo pritožiti v 15 dneh na zbornico samo oni člani, ki so prisostvovali skupščini.

Vsak sklep skupščine, s katerim nastanejo pravice in obveznosti za vse člane združbe, se mora objaviti že prihodnji dan po skupščini v prostorih združbe z razglasom, ki mora biti tako izvešen 15 dni.

Uprava.

Člen 23.

Uprava je izvršilni organ družbe.

Uprava se voli na skupščini z absolutno večino prisotnih članov za tri leta. Konstituira se v prvi svoji seji po izvolitvi uprave in je sestavljena iz predsednika in ..... članov. Večina članov uprave mora bivati na sedežu združbe.

Prav tako se volijo tudi namestniki članov uprave, ki jih je .....

Uprava je izvršilni organ združbe.

Uprava se voli na skupščini z absolutno večino prisotnih članov za tri leta. Konstituira se v prvi svoji seji po izvolitvi uprave in je sestavljena iz predsednika, podpredsednika in ..... članov. Večina članov uprave mora bivati na sedežu združbe.

Prav tako se volijo tudi namestniki članov uprave, ki jih je .....

(Uprava sme imeti največ 12 članov, mora pa jih imeti najmanj 5.)

Člen 24.

Uprava opravlja vse posle združbe, kolikor ne spadajo po zakonu o obrtnih in po teh pravilih v pristojnost kakega drugega organa združbe.

V področje uprave spada zlasti:

1. vpisovanje in evidenca članov, izvrševanje sklepov skupščine, predpisovanje članskega vloga (članarine) in določenega prispevka poedini članom in skrb za njih izterjanje;
2. zastopanje združbe pred upravnimi oblastvi in sodišči, nasproti članom in drugim osebam;
3. sestavljanje proračunskega predloga in sklepnega računa in potrebnih poročil in predlogov za skupščino kakor tudi upravljanje imovine združbe;
4. upravljanje dohodkov in imovine združbe v mejah zakona o obrtnih in teh pravil;
5. nadziranje ustanov in zavodov združbe;
6. postavljanje in odpuščanje začasnih nameščencev združbe, določanje njih prejemkov, skrb za celotno stanje in delovanje združbe;
7. oddajanje mnenj, predlogov in pojasnil v primerih, ko to zakon o obrtnih določa.

Člen 25.

Uprava rešuje posle svojega področja v sejah, ki jih sklicuje predsednik, odnosno podpred-

sednik, če pa sta zadržana, najstarejši član uprave. Predsednik, odnosno podpredsednik, odnosno najstarejši član uprave mora sklicati sejo, kadar nadzorstveni odbor ali ena tretjina članov to zahteva. Te seje sklepajo polnoveljavno, če je na njih prisotnih najmanj polovica članov uprave. Sklepa se z absolutno večino prisotnih glasov. Ob enaki razdelitvi glasov je odločilen glas predsedujočega. Glasovanje je javno, razen o osebnih vprašanjih.

O delu seje se vodi zapisnik, ki ga podpisuje predsedujoči obenem z zapisnikarjem. Uprava mora vršiti svoje posle vestno in hitro.

Člen 26.

Za združbo podpisuje pravnoveljavno in jo zavezuje predsednik združbe s še enim članom uprave ali tajnikom šefom urada in združbe. Vsi spisi združbe morajo imeti poleg teh podpisov uradni pečat združbe in biti vpisani v vložni zapisnik. Za legitimacijo uprave pri opravljanju pravnih poslov zadošča potrdilo zbornice, da so v izkaznici navedene osebe resnično člani uprave združbe v času, ko se izkaznica izda.

Člen 27.

Vsi člani uprave vršijo svoje posle brezplačno.

Za protizakonito in nevestno izvrševanje poslov odgovarjajo člani uprave nerazdelno s svojo imovino. To ne velja za člane, ki so se v zapisniku zavarovali proti dotični odločbi, kakor tudi ne za člane, ki dotični seji niso prisostvovali in s svojim naknadnim ravnanjem niso pokazali, da soglašajo z dotično odločbo.

Člen 28.

Če se izprazni člansko mesto v upravi, preden mandat preteče, se popolni za namestnikom po vrstnem redu v listi izvoljenih namestnikov. Mandat člana uprave, ki je to tako postal, traja toliko časa, kolikor bi trajal mandat njegovega prednika, čigar mesto je zasedel.

Če se izprazni člansko mesto v upravi in je celotna lista namestnikov izčrpana mora uprava takoj nato sklicati skupščino združbe, na kateri se izvrši dopolnitev izpraznjenega mesta kakor tudi volitev vseh namestnikov. Tudi za to dopolnitev veljajo glede trajanja mandata odredbe predhodnega odstavka.

Če se izpraznijo naenkrat vsa mesta v upravi, imenuje ban na predlog zbornice komisarja, ki takoj skliče skupščino ki izvoli novo upravo skladno s členom 45. teh pravil.

Nadzorstveni odbor.

Člen 29.

Nadzorstveni odbor je kontrolni organ uprave združbe za vse vrste njenega poslovanja.

Nadzorstveni odbor sestoji iz najmanj treh članov. Člani nadzorstvenega odbora se volijo na letni skupščini z absolutno večino glasov prisotnih članov za tri leta. Na isti način se volijo tudi namestnik članov nadzorstvenega odbora.

Člen 30.

Dolžnost nadzorstvenega odbora je, da pregleda pred letno skupščino poslovanje uprave, zlasti v stvareh finančnega značaja, da pregleda blagajniške knjige in preizkusi proračun in sklepnih račun in da poda o njih in o vsem poslovanju združbe, kakor tudi o delovanju uprave redni skupščini svoje poročilo.

Nadzorstveni odbor sklepa polnoveljavno, če je v seji prisotna večina njegovih članov.

Vsak član nadzorstvenega odbora ima pravico, prisostvovati vsem sestankom uprave, kjer ima tudi pravico govoriti.

Odredbe členov 25., 27. in 28. teh pravil veljajo smiselno tudi za nadzorstveni odbor.

Odbori ali odseki.

Člen 31.

Združba sestavi stalne odbore ali odseke za naslednje stroke (branše) svojih članov: .....

Ti odbori ali odseki razpravljajo o vprašanjih, ki zanimajo posebno dotične stroke, a ne segajo v obče interese združbe, kakor tudi o vprašanjih, ki jim jih uprava poveri. Člane teh odborov volijo člani združbe, ki pripadajo dotični stroki. Po teh vprašanjih lahko izdajajo sklepe, ki jih izvršuje uprava združbe. Za delovanje teh odborov ali odsekov sme predpisati združba poseben pravilnik. Ta pravilnik odobruje zbornica.

Člen 32.

Združba lahko ustanovi po potrebi tudičasne odbore za razpravljanje poedinih konkretnih vprašanj.

Ti odbori so samo pomožni organi uprave. Pri seji uprave, na kateri sklepa o kakem predlogu odbora, sme biti navzoč poročevalec odbora s pravico do besede.